

Bericht: *Reactie LTO Nederland*
Wijziging Urm zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn 2018-2021

Afzender: LTO Nederland

Contactpersoon: Michael van der Schoot,
E-mail: mvdschoot@lto.nl
Telefoon: +31(0)639007314

Consulatie: Zie [link](#)

Indiening via: Zie [link](#)

Datum indiening: 6 augustus 2019

Status: Definitief

Deze notitie is de reactie van LTO Nederland, mede namens de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV) en de Nederlandse Fruiteelt Organisatie (NFO), op de Internetconsultatie Ontwerpregeling van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit tot Wijziging Urm zesde actieprogramma Nitraatrichtlijn 2018-2021. De reactie is gebaseerd op een inventarisatie in de diverse sectoren/vakgroepen binnen LTO Nederland. LTO Nederland gaat er van uit dat onze suggesties ook, indien aan de orde, in de teksten van de genoemde ontwerpregeling zelf worden verwerkt.

Ten algemene (gelijktijdig onze reactie op internetconsultatie: wijziging Ubm):

Voorgesteld wordt nu om deze wijzingen niet per wet, maar in lagere regelgeving door te voeren. Ten principale is LTO Nederland hier geen voor- of tegenstander van: het gaat ons om het effect op het boerenerf of op het land. In z'n algemeenheid vindt LTO Nederland dat met de huidige en toekomstige fosfaatgebruiksnormen geen 'klimaatvriendelijk bodembeheer' kan worden gevoerd. Bij bijvoorbeeld sectoren die geen fosfaatkunstmest (mogen / kunnen / willen) gebruiken, of die de beperkte fosfaatruimte willen benutten voor de aanvoer van organische stof (denk aan grondgebruikers met derogatie, de biologische sector, telers in diverse plantaardige sectoren) zullen deze (zeer) lage fosfaatgebruiksnormen ervoor zorgen dat de mineralenbehoefte niet optimaal met (producten uit) dierlijke/organische mest ingevuld kan worden. Hierdoor kunnen bodem en plant dus niet optimaal gevoed worden met natuurlijke (kringloop) meststoffen. De voorliggende Wet, Besluit en Regeling lossen dit niet op. Ook de nieuwe klasseindeling en bijbehorende indicatoren zal de onbalans tussen aanvulling en onttrekking aan de bodem niet kunnen herstellen. Er lopen echter ook nog onderzoeken om de onttrekkingscijfers te actualiseren. LTO Nederland is van mening dat er situaties zijn waarin er in de praktijk hogere onttrekkingen zijn dan waar nu vanuit wordt gegaan; in deze situatie zou er dan ook extra ruimte geboden moeten worden in de gebruiksnormen. LTO Nederland zet er voor de toekomst dus onverminderd op in duurzaam en klimaatvriendelijk bodembeheer en een passende bemesting wel aan elkaar gekoppeld te krijgen. In het bijzonder verwijst LTO Nederland naar de klimaatpilots voor experimenteerruimte.

Inhoudelijke opmerkingen

Artikel 33a, lid 4 (pagina 4)

“De landbouwer, bedoeld in het eerste lid, meldt het perceel of gewasperceel waarop de verhoging van de fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in het eerste lid, wordt toegepast uiterlijk op 15 mei van het kalenderjaar waarin de verhoging wordt toegepast aan de minister.”

Opmerking: De datum 15 mei is vanuit praktisch oogpunt onwenselijk. In de praktijk vindt een overschrijding van de geldende gebruiksnorm veelal pas na 15 mei plaats. In de huidige uitvoeringsregeling dient de melding uiterlijk op 31 december plaats te vinden. Het pleidooi van LTO Nederland is dan ook om de datum in het wijzigingsvoorstel van '15 mei' aan te passen naar '31 december'.

Artikel 33b, lid 1 (pagina 4)

“De fosfaatgebruiksnorm voor meststoffen, bedoeld in artikel 8, onderdeel c, van de wet voor grond met de fosfaattoestand hoog bedraagt 45 kilogram fosfaat per hectare bouwland, indien de landbouwer op de desbetreffende percelen ten minste 20 kg fosfaat per hectare toepast die aantoonbaar afkomstig is van één of meer van de volgende mestvormen:

- a. storrijke vaste mest van rundvee;*
- b. storrijke vaste mest van varkens;*
- c. storrijke vaste mest van schapen;*
- d. storrijke vaste mest van geiten;*
- e. storrijke vaste mest van paarden;*
- f. dikke fractie van meststoffen van rundvee;*
- g. champost;*
- h. gft-compost; of*
- i. groencompost.”*

Opmerking: LTO Nederland is van mening dat deze lijst niet volledig is. LTO Nederland pleit er voor om deze lijst aan te vullen / te wijzigen door kringloopmeststoffen te benutten om de extra fosfaatruijme te kunnen invullen. Suggesties hiervoor zijn bijvoorbeeld stro(oisels), houtsnippers, rundveedrijfmest en Betacal. Het alternatief dat LTO Nederland bepleit is om heldere grensstelling / definiëring, waarbij er ruimte wordt geboden voor innovatie in stalsystemen / mestbewerking. In de toelichting 1.5 (*Hogere fosfaatgebruiksnorm bij toepassing meststoffen die organisch stofgehalte verhogen in fosfaatklasse 'hoog' op bouwland*) worden hiervoor getallen genoemd; LTO Nederland wil deze graag nader herzien en bespreken. Wellicht kan dit verder opgepakt worden in een van de klimaatpilots.

Artikel 30, Tabel I en Tabel II (pagina 5 en 6)

“De fosfaattoestand van grasland wordt, overeenkomstig de indeling genoemd in artikel 21a, eerste lid, van het besluit, gekwalificeerd volgens tabel I en de fosfaattoestand van bouwland wordt gekwalificeerd volgens tabel II waarbij het P-AL-getal wordt afgerond in gehele getallen en het P-CaCl₂-getal wordt afgerond in decimalen.” Het CDM schrijft in haar advies *‘deze aanpassingen leiden echter tot een minder robuust gebruiksnormenstelsel voor fosfaat’*. Verder schrijft CDM *‘De randvoorwaarde dat de fosfaatplaatsingsruimte niet verandert in vergelijking met de situatie in 2020 en de systematiek van de fosfaatbemestingsadvisering zijn leidend geweest bij de aanpassing van de waardering van de fosfaattoestandsklassen. De voorstellen in Tabellen 6a en 6b (en 6c) geven de ‘best beschikbare oplossing’ bij de gestelde randvoorwaarden op basis van de nu beschikbare analysedata (Eurofins, 2018) en berekeningen. Dit sluit niet uit dat er ook andere opties zijn, afhankelijk ook van aanvullende (beleidsmatige) randvoorwaarden. Die mogelijk andere opties zijn in dit advies niet verder uitgewerkt, maar zouden verder verkend kunnen worden met behulp van het ontwikkelde Excel spreadsheet programma (dat bij dit advies wordt aangeboden).’*

Opmerking: LTO Nederland begrijpt de keuze van het ministerie van LNV om deze oplossingsrichting van CDM over te nemen.

Artikel 30, Tabel I en Tabel II (pagina 5 en 6)

In het CDM advies wordt een aparte tabel weergegeven voor maïsland (tabel 6c). LNV heeft besloten om dit niet over te nemen, en maïsland op te nemen onder bouwland.

Opmerking: LTO Nederland begrijpt deze keuze met bijbehorende afwegingen.

Plaatsingsruimte

Het ministerie heeft een voorstel gedaan voor de waardering van de fosfaatklassen met bijbehorende fosfaatgebruiksruimte per 2021 met als streven een neutrale overgang qua plaatsingsruimte te realiseren. CDM heeft in haar advies rekening gehouden met dit streven. Opmerking: LTO Nederland begrijpt dit uitgangspunt, en staat positief tegenover de uitkomst dat de totale plaatsingsruimte 'iets toeneemt' met bijbehorende afwegingen. In de nieuwe voorgestelde methodiek worden ten algemene relatief veel situaties ingeschaald in een lagere klasse, en gaat de gebruiksnorm binnen de klasse 'laag' omhoog. LTO Nederland denkt dat door deze methodiek er in absolute zin op meer bouwland extra ruimte benut kan worden, en hiermee geïnvesteerd kan worden in het verbeteren van de bodemvruchtbaarheid. Wel merkt LTO Nederland op dat bij de omzetting van gras naar bouwland er bij gelijkblijvende analyseresultaten er een (heel) andere classificatie komt. Het is LTO Nederland momenteel nog onduidelijk wat hiervan de gevolgen gaan zijn voor bijvoorbeeld gewas-/rotatiekeuzes.

Overgangsregeling

Opmerking: LTO Nederland pleit er voor dat bij de omzetting van de systematiek van 2020 (PAL / PW) naar die van 2021 (P-CaCl₂ / P-AL) de tot dan toe voor 4-jaar geldige grondanalyses gebruikt mogen blijven worden voor de bepaling. LTO Nederland is er tegenstander van dat er bij de omzetting van de systematiek extra kosten (en extra administratie) gemaakt moeten worden, voor ondernemers die eerder een grondanalyse hebben genomen. Dit zou in onze optiek onwenselijk en onnodig zijn. Heel concreet: LTO Nederland pleit voor een goede overgangsregeling voor de tot dan toe afgenomen grondanalyses op basis van de PAL / PW bepaling (en met geldigheid van 4 jaar), maar nog géén P-CaCl₂ / P-AL bepaling hebben.

Gedwongen winkelnering

Opmerking: Voor zover bekend bij LTO Nederland heeft Eurofins beide systemen (PAL / PW en P-CaCl₂ / P-AL) op de analyseformulieren staan; de vraag die LTO Nederland stelt is in hoeverre de andere geaccrediteerde laboratoria voor grondanalyses dit ook (al) hebben? LTO Nederland wil voorkomen dat er gedwongen winkelnering ontstaat voor het afnemen van de grondanalyses.